

[Ivar Nørgaard.]

klarhed, og at også de kritiske indvendinger, nogle af folketingets medlemmer måske kunne have til nogle af forslagene, kan komme til at veje med ved den endelige fastlæggelse af hele denne administration, for det fremgår jo ret tydeligt af redegørelsen, at det hele foreløbig befinder sig på et forberedende plan.

Jeg vil også gerne spørge — jeg ved ikke, om boligministeren vil svare på det, men rationaliseringsministeren er jo også til stede — om det er regeringens indstilling, at vi i fremtiden vil kunne drøfte de konkrete rationaliseringsforslag, som vil komme frem fra det nye departement og, så længe administrationsrådet endnu barsler noget, fra administrationsrådet, om de konkrete forslag fra disse organer vil blive forelagt i folketingsudvalget, og om vi kan drøfte dem med de respektive ministre.

Finansministeren sagde forleden dag, at det var jo den enkelte ressortminister, som havde ansvaret for rationaliseringen inden for sit eget område, og derfor ville jeg finde, at det ville være væsentligt for os at få at vide, om det nye departement skal skydes ind mellem folketingets rationaliseringsudvalg og den minister, der har ansvaret for rationaliseringen, eller om det er hensigten i fremtiden at drøfte disse problemer mellem de enkelte ressortministre og folketingets rationaliseringsudvalg.

Jeg finder, at der er grundlag for fortsatte overvejelser på dette område i ministerens redegørelse, og selv om jeg ikke på nuværende tidspunkt er helt overbevist om, at det er de rigtige løsninger, regeringen foreløbig er landet på, er det i hvert fald et grundlag, som jeg mener vi kan drøfte videre på og eventuelt nå frem til konkrete forslag om, som muligvis vil have et lidt andet indhold end det, der er skitseret i ministerens redegørelse.

Knud Østergaard: I en vis forstand er intet så konservativt som staten. På visse måder er dette vel godt; staten er en grundpille, der overlever styreformer, personer og politiske partier. Der må være noget stædigt og noget solidt ved en sådan Metusalem. På den anden side betyder det også en træghed, der ikke findes i samfundet uden for staten og andre offentlige myndigheder.

I det hele taget er det vist tydeligt, at det kapitalistiske systems overlegenhed i forhold til det socialistiske i ikke ringe grad skyldes, at der er kort vej fra beslutning til handling. Fordyrende kineseri er selvødelæggende. I staten arbejder man altid med andres penge, derfor kontrol, bevillinger, budgetter og revision; derfor kommissioner, lovforslag, udvalgsarbejde, kompromiser, love og cirkulærer. Ingen ved bedre end dette høje ting, at alt dette er en langsomelig proces, men det er en del af betalingen for det demokrati, som trods dets mangler dog gør det muligt, at vi kan trække vejret.

I byggesektoren, enten det nu drejer sig om anlæg eller om administration eller vedligeholdelse, har systemet, som det er praktiseret, i det store og hele virket tilfredsstillende. Vi var i århundredet i et statisk samfund, der skete så lidt, og det gik så langsomt. Der var ikke råd til luksus, teknikken var enkel og pengeværdien konstant. I dag er samfundet gud ske lov og tak anderledes, det er dynamisk, og i 20 år har staten foretaget enorme investeringer, har udbygget sine administrationer voldsomt og føjet mange nye til.

Der er ingen grund til at tro, at vi er ved målet, tværtimod kan vi vel endnu ikke kigge over muren til den fagre nye verden. Men det, vi kan, og det, vi skal på dette stade, er at prøve på i bygge- og i lokaleadministrationen at tilpasse os de ændrede vilkår, så vi fortsat får så meget ud af skattekronerne som muligt. Det er det, den højtærede boligminister siger i sin redegørelse af 28. november, der, synes jeg, både i tone, form og indhold er velformet. Det er den problematik, vi møder i de to indstillinger fra administrationsrådet fra forrige måned: den gule om statens byggeadministration og den blå om statens lokaleadministration.

Man behøver ikke at være særlig specialist på området for at finde ud af, at det, der har været det principielle spørgsmål hos alle instanser, har været: skal vi centralisere, eller skal vi decentralisere? Hvem skal have magten, ansvaret, pengene og myndigheden? I princippet er det konservative folkeparti tilhænger af decentralisering. Vi ønsker ikke et London i København, men tværtimod et Oxford i Roskilde og et Cambridge i Ålborg. Vi ønsker magt og myndighed til de nye amter og til de nye storkommuner. Men vi